Sygn. akt **OS 19/21**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodnicząca:	r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio
Sędziowie:	r.pr. Ewa Piórecka - sprawozdawca
	r.pr. Teresa Silmanowicz
Protokolant:	Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...)na postępowanie radcy prawnego (...)na skutek odwołania z dnia (...)r. - wniesionego w dniu (...)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec niepopełnienia przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)o odmowie wszczęcia dochodzenia z uwagi na niepopełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Przewodnicząca: Członkowie:

……	……	……
r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio	r.pr. Ewa Piórecka	r.pr. Teresa Silmanowicz

Sygn. akt OS 19 /2021

Uzasadnienie

Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie w dniu (...)r. otrzymała skargę (...)na zachowania i działania radcy prawnego (...), które to działania według Skarżącego były niezgodne z przepisami prawa, a także były działaniami na szkodę majątkową Spółdzielni (...)w (...).

Skarżący zarzuca radcy prawnemu, że nie będąc kuratorem zwołał na dzień (...)r. Walne Zgromadzenie (...)w (...), a tym samym bezprawnie pełnił swoją funkcję na tym Zgromadzeniu. Podczas Walnego Zgromadzenia radca prawny nie mając dostępu do dokumentacji Spółdzielni, odczytał swoją opinię prawną na podstawie której bezprawnie, podczas głosowania odebrano mu mandat członkowski. Skarżący podniósł nadto, że na tym Zgromadzeniu przy nacisku ze strony radcy prawnego, zażądano od niepełnej dwuosobowej Rady Nadzorczej, niezgodnie z przepisami, przekazania dokumentacji nowo wybranej Radzie Nadzorczej, a dokumenty te mógł odebrać jedynie prawidłowo wybrany Zarząd. Radca prawny na zwołanym Zgromadzeniu zajmował stronnicze stanowisko wobec propozycji likwidacji Spółdzielni, wmawiał członkom Spółdzielni nieprawdę, że proces ten będzie trwał całe lata i przedstawiał zwolenników likwidacji Spółdzielni w bardzo złym świetle. Nadto według Skarżącego z inicjatywy radcy prawnego doszło do podwyżki kosztów księgowości, poprzez przekazanie jej do podmiotu zewnętrznego, gdzie pracował radca prawny.

Zdaniem Skarżącego radca prawny jako kurator nie mógł prowadzić i zwołać Walnego Zgromadzenia (…) albowiem złożył w KRS przyrzeczenie i odebrał zaświadczenie dopiero w dniu (...)r., a zatem już po dniu (...), w dacie zwołania i przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia, korzystał więc jako kurator z uprawnień, z jakich tego dnia jeszcze korzystać nie mógł. Skarżący stwierdził, że z powodu bezprawnych działań kuratora Walne Zgromadzenie (…) odbyło się nieważnie, co powodowało nieważność wszystkich podjętych na nim uchwał narażając Spółdzielnię na znaczne koszty oraz konieczność naprawy tak powstałego stanu prawnego Spółdzielni.

Składając skargę, Skarżący (...)wniósł o wyciągnięcie stosownych wniosków wobec winnych.

W ramach czynności sprawdzających, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wezwał radcę prawnego (...)do złożenia pisemnych wyjaśnień odnośnie zarzutów skargi. Radca prawny w pisemnym wyjaśnieniu z dnia (...)r. wskazał, iż przedmiotowa skarga jest

całkowicie bezzasadna, a podniesione w niej argumenty nie mają pokrycia w rzeczywistości faktycznej oraz prawnej, jednocześnie stwierdził, że w sprawie nie doszło do naruszenia jakichkolwiek przepisów prawa.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów zawartych w skardze radca prawny wyjaśnił, że na wniosek kilkudziesięciu członków Spółdzielni (...) w (...), postanowieniem Sądu Rejonowego (...)w (...) z siedzibą w (...)(...) o sygn. akt (...)z dnia (...)r. został ustanowiony kuratorem na okres jednego roku. Radca prawny oświadczył, że przed rozpoczęciem pełnienia funkcji kuratora ani po jej zakończeniu, ze Spółdzielnią nie łączyły go żadne relacje osobiste lub finansowe, nie był członkiem Spółdzielni ani też nie świadczył na rzecz Spółdzielni stałych usług prawnych i nie istniała żadna przyczyna, dla której mógłby być zainteresowany wywieraniem jakiegokolwiek wpływu na kierunki działania Spółdzielni. Radca prawny podniósł, że postanowieniem Sądu został zobowiązany do podjęcia działań mających na celu powołanie zarządu Spółdzielni, a w razie potrzeby podjęcia działań mających na celu jej likwidację. Radca prawny wyjaśnił, iż pragnąc zachować obiektywizm działania, zorganizował spotkanie z członkami celem dokonania oceny ich oczekiwań w zakresie dalszego losu Spółdzielni, na którym udzielał merytorycznych i bezspornych odpowiedzi w zakresie kształtu procedury powołania organów oraz likwidacji Spółdzielni. Z całą stanowczością zaprzeczył twierdzeniom skargi, iż przedstawił zwolenników likwidacji w złym świetle oraz, że wywierał jakiekolwiek naciski na proces motywacyjny członków. Potwierdził jedynie, że w ramach udzielanych odpowiedzi wskazywał jedynie na statystyczną długotrwałość procesu likwidacji, bazując w tym zakresie na danych regionalnych zaczerpniętych między innymi z rejestru sądowego z zastrzeżeniem, iż sytuacja każdego podmiotu jest indywidualna i nie da się z góry przewidzieć ram czasowych, w których dana spółdzielnia ulegnie likwidacji. Radca prawny wyjaśnił, ż w ramach zorganizowanego spotkania przeważająca większość członków wyraziła wolę przeprowadzenia procedury wyboru organów Spółdzielni i z tego też względu przygotował projekt stosownej uchwały na Walne Zgromadzenie. Jednocześnie zwolennicy likwidacji Spółdzielni zostali ustnie oraz w zawiadomieniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia poinformowani o prawie złożenia projektu uchwały o likwidacji Spółdzielni, która mogłaby być poddana pod głosowanie. Jednak żadna inicjatywa w tym zakresie nie została podjęta przez Skarżącego jak i innych zwolenników likwidacji Spółdzielni.

Radca prawny zaprzeczył twierdzeniom Skarżącego, że nie miał dostępu do dokumentacji Spółdzielni, albowiem listę członków oraz statut Spółdzielni otrzymał od

Skarżącego i innego członka Spółdzielni, ponieważ tylko Skarżący miał jedyny komplet kluczy do biura Spółdzielni i dostęp do całej dokumentacji.

Radca prawny (...)w swoim wyjaśnieniu podkreślił, że w świetle art. 39 Prawo spółdzielcze jego rola polegała na zwołaniu Walnego Zgromadzenia, a więc na podjęciu czynności techniczno-organizacyjnych. Natomiast pozostałe decyzje, w tym składanie wniosków przez członków Spółdzielni oraz podjęcie uchwały w przedmiocie ważności mandatu Skarżącego było decyzją Walnego Zgromadzenia, który zgodnie z art. 36 ustawy Prawo spółdzielcze jest najwyższym organem spółdzielni i podejmuje decyzje poprzez uchwały. Radca prawny kategorycznie zaprzeczył zarzutom, iż odczytywał opinię prawną dotyczącą odebrania Skarżącemu mandatu do głosowania albowiem nie opracował takiej opinii, nie pełnił jakiejkolwiek formalnej roli w organach Zgromadzenia aby móc wyrażać w tym zakresie wiążące stanowisko.

Radca prawny uznał za chybione twierdzenia Skarżącego odnoszące się do złożenia przyrzeczenia w KRS albowiem na mocy art. 603 § 3 k.p.c. postanowienie o ustanowieniu kuratora jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, a gdy ogłoszenia nie było, z chwilą jego wydania. Skuteczność działania tak powołanego kuratora nie jest uzależniona od kwestii złożenia przyrzeczenia i odebrania zaświadczenia.

Radca prawny nie zgadza się z twierdzeniem Skarżącego, że "skrzętnie ukrywał dokumenty", albowiem w okresie pełnienia funkcji kuratora żaden z członków Spółdzielni nie zwracał się o udostępnienie jakichkolwiek dokumentów.

Radca prawny podniósł, iż całkowicie nieprawdziwe i nieudowodnione są twierdzenia Skarżącego, jakoby z jego winy doszło do podwyżki kosztów i przeniesienia księgowości do podmiotu zewnętrznego ponieważ, to członkowie jednogłośną uchwałą, w tym i Skarżący, w ramach Walnego Zgromadzenia w dniu (...)r. zdecydowali o zleceniu zarządzania budynkiem oraz obsługi księgowej i technicznej wyspecjalizowanemu zarządcy nieruchomości.

Radca prawny wskazał, że na skutek wniosku z dnia (...)r. postanowieniem Sądu Rejonowego (...)w (...) z dnia (...)r. został zwolniony z pełnienia obowiązków kuratora i wszelkie decyzje odnośnie funkcjonowania Spółdzielni po dokonaniu wpisu wybranych organów na przełomie marca i (...)r. były już podejmowane wyłącznie przez te organy Spółdzielni.

Nadto radca prawny podkreślił, że jego działalność jako kuratora w sprawie nie była żadnego rodzaju świadczeniem usług prawnych, że został powołany do pełnienia funkcji kuratora nie jako radca prawny, lecz jako osoba fizyczna przez sąd rejestrowy.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (...)r. o sygn. akt RD- (...)na podstawie art. 305 § 1 k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k. w związku z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020r. poz. 75 z późn. zm.) odmówiła wszczęcia dochodzenia na postępowanie radcy prawnego (...)odnośnie zarzutów opartych na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. z uwagi na niepopełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie po analizie materiału dowodowego zebranego w toku postępowania, w szczególności po wysłuchaniu nagrań z przebiegu spotkania, na którym przedstawiono radcę prawnego jako kuratora Spółdzielni, jak i nagrania z Walnego Zgromadzenia (…) z dnia (...)r., a także po zapoznaniu się z pisemnymi wyjaśnieniami złożonymi przez radcę prawnego stwierdziła, że radca prawny (...)nie naruszył zasad etyki radcy prawnego.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny nie świadczył w Spółdzielni pomocy prawnej, a występował w roli kuratora podlegającego nadzorowi sądu, który go ustanowił. Radca prawny na spotkaniu z członkami Spółdzielni udzielał rzetelnych, merytorycznych i bezstronnych odpowiedzi na zadawane pytania w odniesieniu do możliwych do podjęcia kroków przez członków Spółdzielni, rola zaś radcy prawnego na Walnym Zgromadzeniu ograniczała się do roli protokolanta, a wszelkie uchwały były podejmowane przez organy Spółdzielni.

Na powyższe postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (...)w przypisanym terminie wniósł do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odwołanie z dnia (...)r. Skarżący wnosi o ponowne przeanalizowanie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny złożonych dowodów, które stanowią niezbity dowód na naruszenie przez radcę prawnego (...)norm powszechnie obowiązującego prawa. Skarżący wskazał, że Zastępca Rzecznika w uzasadnieniu postanowienia nie odniósł się do faktu, że radca prawny nie był uprawniony do zwołania Walnego Zgromadzenia Spółdzielni w dniu (...)r. bowiem złożył w Krajowym Rejestrze Sądowym przyrzeczenie i odebrał zaświadczenie dopiero (...)r., a zatem już po dniu (…), dacie zwołania i przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia. Zdaniem Skarżącego ta okoliczność oznacza, że z powodu oczywistych zaniedbań kuratora Walne Zgromadzenie Spółdzielni było nieważne, co

spowodowało nieważność wszystkich na nim podjętych uchwał, narażając Spółdzielnię na znaczne koszty. W odwołaniu Skarżący podtrzymał zarzuty zawarte w skardze z dnia (…)r. i zawnioskował o wyciągnięcie stosownych konsekwencji prawnych wobec winnego zaistniałej sytuacji i jej następstw.

Odwołanie wniesione przez Skarżącego (…) zostało rozpoznane na jawnym posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w dniu (…)r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie w niniejszej sprawie nie jest zasadne, a zatem zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie należało utrzymać w mocy.

Stan faktyczny sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił w oparciu o niebudzący zastrzeżeń materiał dowodowy zebrany w toku czynności sprawdzających. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dał wiarę tym dokumentom, bowiem nie znalazł podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne w szczególności postanowienia ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych oraz zasady Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualnie wymierzenie winnemu jednej spośród skatalogowanych kar dyscyplinarnych.

Istotą postępowania odwoławczego jest zbadanie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, czy podjęte przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego wobec radcy prawnego rozstrzygnięcie jest prawidłowe i zasadne w świetle poczynionych przez niego ustaleń faktycznych i prawnych sprawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpatrując zarzuty Skarżącego uznał, że nie zasługują one na uwzględnienie. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż nie istnieją obiektywne podstawy do wszczęcia dochodzenia w sprawie ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…). Zgromadzone w sprawie dowody nie dają podstaw do przyjęcia, aby działania radcy prawnego zawierały znamiona deliktu dyscyplinarnego.

W konsekwencji powyższego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przyjął i podzielił w całości stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego zajęte po przeprowadzeniu postępowania i po dokonaniu oceny działań radcy prawnego, skutkujące wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych, radcowie prawni i aplikanci podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu, bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

W niniejszej sprawie nie można przyjąć, że radca prawny wykonując swoje obowiązki związane z pełnieniem funkcji kuratora działał niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, ustawą Prawo Spółdzielcze, a tym samym nie można przyjąć, że naruszył zasady obowiązujące radców prawnych określone Kodeksem Etyki Radcy Prawnego czy też ustawą z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych.

Przechodząc do zarzutów stawianych przez Skarżącego należy wskazać art. 42 k.c. oraz art. 603 k.p.c. Zgodnie z art. 42 k.c., jeżeli osoba prawna nie może być reprezentowana lub prowadzić swoich spraw ze względu na brak organu albo brak w składzie organu uprawnionego do jej reprezentowania, sąd ustanawia dla niej kuratora. Na podstawie cytowanego art. 42 § 1 k.c. sąd, który ustanowił kuratora dla osoby prawnej, sprawuje nad nim ogólny nadzór w zakresie realizowanych przez niego zadań. W postanowieniu powołującym kuratora sąd precyzuje szczegółowe uprawnienia kuratora osoby prawnej, które to szczegółowe uprawnienia są następnie ujawniane w wydawanym zaświadczeniu. Samo zaświadczenie tylko odzwierciedla tę część treści postanowienia, która dotyczy zakresu przyznanych przez sąd kompetencji. Natomiast art. 603 § 3 k.p.c. wskazuje, że z chwilą ogłoszenia postanowienia w przedmiocie ustanowienia kuratora, postanowienie jest skuteczne i wykonalne, a gdyby nie zostało ogłoszone jego skuteczność i wykonalność następuje z chwilą jego wydania. Postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie ustanowienia kuratora jest zaskarżalne apelacją. Ewentualne wniesienie apelacji nie wpływa bezpośrednio na skuteczność i wykonalność tego postanowienia, gdyż z mocy prawa staje się ono skuteczne i wykonalne już z chwilą ogłoszenia lub z chwilą wydania. Kurator może więc zacząć działać jeszcze przed uprawomocnieniem się postanowienia o jego powołaniu.

Zarzut Skarżącego, że radca prawny (…)jako kurator nie był uprawniony do zwołania Walnego Zgromadzenia (…)w (…) jest chybiony w świetle obowiązujących przepisów.

Odnośnie zaś do zarzutów stawianych radcy prawnemu związanych z przebiegiem Walnego Zgromadzenia(…), w tym między innymi przedstawiania przez radcę prawnego, zdaniem Skarżącego, niekorzystnego stanowiska w sprawie likwidacji Spółdzielni należy uznać je za nieuzasadnione. W świetle ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze, Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem Spółdzielni, do którego kompetencji należy podejmowanie decyzji, w formie uchwał, we wszystkich kluczowych sprawach związanych z działalnością Spółdzielni, a tym samym to członkowie Spółdzielni podejmują uchwały we wszystkich sprawach objętych porządkiem obrad, a nie radca prawny czy też kurator. Nadto zgodnie z art. 42 ustawy Prawo spółdzielcze uchwały sprzeczne z prawem, ze statutem, dobrymi obyczajami albo godzące w interesy spółdzielni są zaskarżalne do sądu, każdy więc członek Spółdzielni może wytoczyć powództwo o ustalenie nieważności uchwały lub też powództwo o uchylenie uchwały.

Zarówno więc nadzór nad działalnością kuratora, jak i nad prawidłowością zwołania Walnego Zgromadzenia Spółdzielni i podejmowanych uchwał przez członków Spółdzielni leżą w kognicji sądów powszechnych.

Przechodząc na płaszczyznę zarzutu stawianego przez Skarżącego w odwołaniu od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia gdzie Skarżący uważa, że Zastępca Rzecznika rozpatrując zasadność i okoliczności wskazane w skardze, całkowicie i bezkrytycznie przyjął wyjaśnienia i argumenty radcy prawnego (…), zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zarzut ten jest bezpodstawny. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zebrany materiał dowodowy w niniejszej sprawie przeanalizował w sposób szczegółowy, wnikliwy i niebudzący żadnych wątpliwości, a wnioski i decyzje podjęte w toku prowadzonych czynności są prawidłowe.

Dokumenty zgromadzone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego nie wskazują, że radca prawny (…)naruszył obowiązujące przepisy, ani też nie świadczą o tym, że radca prawny działał na szkodę Spółdzielni (…)w (…).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał za wiarygodny i nie budzący wątpliwości materiał dowodowy zebrany w trakcie prowadzonego postępowania, w tym nagrania ze spotkania z kuratorem i z Walnego Zgromadzenia (…)w (…), jak również wyjaśnienia radcy prawnego (…), które są logiczne i spójne z zarzutami skargi.

Wbrew twierdzeniom Skarżącego, w ustalonym stanie faktycznym sprawy, należy uznać za poprawne ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o tym, że czyny

zarzucane radcy prawnemu nie stanowią deliktu dyscyplinarnego, a postępowanie radcy prawnego nie narusza obowiązujących norm Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W kontekście zgromadzonego materiału dowodowego, odwołanie stanowi jedynie polemikę z ustaleniami poczynionymi przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. Skarżący w złożonym odwołaniu nie wskazuje na żadne nowe fakty, ani dowody, które nie byłyby znane w chwili wydania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, a jedynie kwestionuje samą zasadność tego rozstrzygnięcia.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, wnikliwa analiza stanu faktycznego w niniejszej sprawie nie daje podstaw do przyjęcia, że działania radcy prawnego (…)były niezgodne z obowiązującymi przepisami, czy też niegodne zawodu radcy prawnego.

Z przytoczonych względów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie:

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy – art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych.

Przewodnicząca	Sędzia	Sędzia
Olimpia Marcewicz-Kochnio	Ewa Piórecka	Teresa Silmanowicz